

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Csanádmegye államosítása.

Makó, július 26.

A vármegyét államosítani akarják. A mungó kormány fél a vármegyétől, a választott tisztviselőktől, akik esetleg képesek arra, hogy nem hajlják végre a mungókormány törvénytelen rendeleteit s akkor ha országosan ellentállának a vármegyék, lenne nagy-nagy felfordulás, amibe bele-találna bukni ez a csufos rendszer és mely örök időre szegylene lesz Magyarországnak,

Mint értesülünk már ősszel hozzákendnek ehhez a nagy nemzeti munkához és a lehető legnagyobb sietséggel akarják intézni a kérdést. A feladat megoldásában nagy bökkenő busította a kormányt. Attól tartottak, hogy nem lesz idejük a nagy munkára s az államosításról hosszú időre, teljes hat esztendőre le kell mondaniok. A közigazgatás reformjára nincs korlátlan ideje a kormánynak. Ha célt akarnak érni, a törvényjavaslatot már ez év végéig szentesítenie kell a királylyal s a törvénynek legkésőbb a jövő év végén már életbe kell lépnie. Ennek az évnek a végén lejár a tisztviselők mandátuma s meg kell tartani az általános tisztújítást.

Ha már most a tisztviselőket újból megválasztják, hat évig, a mandátumok törvényes tartama alatt nem lehet kötelezni őket, hogy a törvényhatóságok szolgálatából az államába átmenjenek. Ebben az esetben csak az lépne állami szolgálatba, akinek kedve volna rá. A legnagyobb zűrzavar, a közigazgatás teljes anarchiája kerekednék ebből. Azért Tiszának és az egész kormánynak abban főtt a feje, hogy ezt a nagy problémát megoldja. Egész sereg értekezletet és tanácskozást tartottak ebben a dologban, de sokáig nem kínálkozott megoldás.

Tárgyalták az ügyet a legutóbbi minisztertanácson is s akkor Tiszta diadallal jelentette be miniszterársainak, hogy sikerült megoldást találnia. Elmondotta, hogy az ötlet nem az övé, hanem a lemondott kereskedelmi minisztertől, Beóthy Lászlótól származik. Beóthy, aki a közigazgatás ága-bogát ismeri, azt a tanácsot adta Tiszának, hogy a tisztújítást halasszák el s egyszerű belügyminiszteri rendelettel egy évre hosszabbítsák meg a tisztviselők mandátumát.

Csanádmegyét illetőleg kár volt a nagy igyekevés s a törekvés s ha a többi törvényhatóság tisztviselő kara is oly hűséges végrehajtója a mungó kormány rendelkezéseinek s óhajtásainak mint Csanádvármegyéé, úgy kár külön törvényt gyártani. Ha a viszonyok országszerte ilyenek, úgy a megyei tisztviselőkben a kormány amugy is hűséges s megbízható szolgálhadat talál.

Csanádvármegye tisztviselő kara a multban nem volt ilyen a törvénytelen rendelete'kel s az alkotmánytípró kormánnyal szemben. Leikesen ellenáll, minden csábításnak, minden fenyegetésnek. Hazafias meggyőződésére hallgatva kitétte magát a legdurvább erőszaknak a nincsetlenségnek s a legkilátástalanabb jövőnek, de az alkotmánytíprást még sem támogatta.

Mennyire lelkesedtünk akkoriban Csanádmegye tisztviselőiért. Fáklyásmenettel üdvözlöttük, megteremtődött az ellenállási alap, amelyből kártalanították a tisztviselőket.

Csanádvármegye polgárságának tüntelő szerete s ragyogó példaadása ugylátszik nyomtalanul mulott el tisztviselőinek lelkeben. Már nem emlékszenek semmire s buzgón támogatják azt a kormányt, amely szerintünk sokkal nagyobb bűnöket követett el s követ el a nemzet s alkotmánya ellen, mint a darabontok e követtek. A darabontok legalább megőrizték a látszatot, igyekeztek megtartani a formaságot, de ezek a darabontoknál rosszabb mungók felrugják a formaságoka, agyontíporják a lényegét s csakugyan koldussá teszik az országot s azután oszt-rákká.

Csanádvármegye tisztviselői kara, annak dacára, hogy a törvényhatóság kimondotta annak idején, miszerint a Khuen kormány nem támogatja működésében, mégis támogatta, nemcsak a Khuen kormányt, de támogatja — sőt leikesen — Tisza erőszakos törvénytípró kormányát.

Ezért a lelkes támogatásért kijár a lelkes jutalom is. Hálából a mungó kormány államosítja a vármegyét. A megyei tisztviselői kart lesúlyesztli arra a nivóra, hogy azzal tetszése szerint nyíltan rendelkezik, akárcsak az állami napidijasokkal vagy irnokokkal.

Ha a multak példája lebegne szemünk előtt, sajnálnók s lelkünk teljes hevével tiltakoznánk az ilyen merénylet ellen, mely a megyék

évszázados autonómiáját igyekszik elrabolni. Amde a jelen szomorú példái után, csak rezignációval vesszük tudomásul ezt az újabb merényletet, mely egy nemzeti ellenállás lehetőségét is lehetetlenné teszi.

Csanádvármegye tisztviselői eddig is a kormánynak tetsző működést fejtettek ki s hogy ezentul ezt nekik muszáj is, ezt ők sajnálhatják legjobban.

S hogy ez a jövőben így lesz s hogy a megyei tisztviselői kar függetlenségétől megfosztódik, erről leginkább a megyei tisztviselők tehelnek, akik maguk sietették ezt a folyamatot azáltal, hogy már jóelőre behódoltak a mungókormánynak azzal, hogy minden tiltakozás nélkül túrték az alkotmány s törvénytíprások egész sorozatát.

Csanádmegye közönségére nézve teljesen közömbös a történetek után, hogy államosítják-e a vármegyét vagy nem. A közönség csak azt látja, hogy a megye eddig is azt csinálta amit a kormány akart, hogy ezután azt csinálja muszájból, Csanádvármegye közönségének teljesen mindegy.
N. P.

Bulgária pusztulása.

Szétzüllött a bolgár sereg. — A szerbek elfogták a bolgár főparancsnokot. — A törökök előnyomulása. — A hatalmak a törökök ellen.

Bulgária pusztulóban van, ha csak a nagyhatalmak meg nem állítják hódító s vérengző utjokban a szerbeket és görögöket, akik ha most már a törökök is csatlakoznak, hogy Bulgária pusztulása minél gyorsabban bekövetkezzék. A balkáni eseményekről tudósításunk következők:

Szétzüllött a bolgár sereg.

A bolgárok mindenfelől gyorsan visszavonulnak s rendetlenül menekülnek az ellenség elől. A régi bolgár területhez közel vannak a törökök s sehol sem fognak ellenállással találkozni, mert a bolgár hadak szétzüllöttek az éhség hajtja őket, járványok pusztítanak köztük, minden fegyelem felbomlott. A tiszteknek nem engedelmeskedik.

Elfogták bolgár főparancsnokot.

A „Minerva“ különkiadásban jelenti, hogy a szerbek elfogták

Kulincseff bolgár tábornokot, a déli sereg főparancsnokát. A Nisava jobb parján tegnap elkeseredett harc volt, melyben a szerbek teljesen leverték és megsemmisítették a bolgár sereget.

A törökök előnyomulása.

Török lovasság előnyomult a Kizilgacsi kerületben régi bolgár területen. A törökök Konstantinovo, Sobultsak, Vakuf és Eervent helységekre bevonultak. A törökök Gracsilovo, Srdn és Uzumbegli helységeket följuyították. Nagyszámu lakosságot megölték. A lakosság menekül a törökök elől.

Ujtörök körökben nem sokat törődnek az angol fenyegetéssel, mivel Angliának gondolnia kell indiai mohamedán alattvalóira. A Jamboli felé való előnyomulást megcáfolják, de nem lehetetlen, hogy a török csapatok stratégiai okokból helyenkint át fogják lépni a régi határt. Tegnap nagy háladó istentiszteletet rendeztek a nagy szultánmeccsetben. Az ünnep mindennemű tüntetés nélkül, méltóságosan folyt le.

A hatalmak Törökország ellen.

Jól értesül körökben tisztában vannak azzal, hogy Oroszország, bár el van tökéltve, hogy Bulgáriát nem engedni tönkretenni, Törökország nem gondol önálló katonai akcióra, ellenben csatkozik a nagyhatalmak diplomáciai eljárásához. Konstantinápolyba a nagykövetek ma megjelentek a portán és még egyszer utoljára mértékletességet tanácsoltak. Külön külön járultak a nagyvezér elé a nagykövetek, de felszólításuk azonos tartalmu volt. Kormányaink nevében arra figyelmeztették a portát hogy s nagyhatalmak nem engedik a londoni szerződés megváltoztatását, tehát Erosz-Midia lesz Törökország nyugati határa és ha Törökország szép szerével megfogadja Európa tanácsát, nem fogja megbánni. Sejtették a nagykövetek a nagyvezérrel, hogy az európai hatalmak esetleg hajlandók volnának a londoni békeszerződésen tulmenő kezdeményeket engedni Törökországnak. A harmas ántánt kormányai egyetértének abban, hogy ha a diplomáciai eszközök ki vannak merítve és Törökország békésen nem enged akkor katonai intézkedésekhez fognak nyulni.

Üzlet áthelyezés! rőfős és divatáru üzletemel

Van szerencsém értesíteni az igen tisztelt vásárló közönséget, hogy a főtéren levő

ugyanabban az épületben, a volt Papp Zoltán-féle helyiségbe helyeztem át. Egyszerűsmond unjonnan átalakítva, a legújabb és a legjobb árukkal rendeztem be üzletemet.

Az igen tisztelt vevőközönség szives partfogását és bizalmát kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Kovács József.

Miért lép fel Balthazár püspök?

Érdekes nyilatkozat a nyirbátori
jelölés kulisszatitkairól.

Megemlékeztünk arról a szenzációs Pálfordulásról, hogy Balthazár Dezső református püspök, aki csak az imént még alelnöke és lelkes híve volt a hajdumegyei függetlenségi pártnak, egyik napról a másikra egy merész fordulattal a függetlenségi pártból átsvingolt a kormány táborába s most mint Tisza képviselőjelöltje akar Nyirbátorban mandátumot szerezni.

Balthazár eme hitehagyása körülményeiről a „Pesti Tükör” most a következő kulisszatitkokat írja:

Amióta nyilvánosságra jutott, hogy dr. Balthazár Dezső, a tiszántúli református egyházkerület főnöke pályafutása püspöke megvált a függetlenségi párttól és jelöltséget vállalt a nyirbátori kerületben, mint különös érdekességű kérdés nyomult előtérbe az hogy vajon minő súlyos körülmények bírhatták rá a radikális elveiről híres püspököt arra, hogy cserbenhagyja a függetlenségi pártot és ilyen éles fordulással vesse magát a politikába. A tiszántúli református papok, akik mint új prédikátorra esküdtek Balthazár püspökre, nem tudják maguknak megmagyarázni ezt a fordulást.

A Pesti Tükör tudósítójának alkalma volt olyan emberekkel beszélgetni Balthazár püspök jelöltségéről, akik a püspökhöz igen közel állnak s megígérték, hogy Balthazár csak Tisza István gróf miniszterelnöknek hosszas kapacitálása után mutatkozott hajlandónak a jelöltség elfogadására.

Még a püspökválasztás idejéből való — mondották informálónk — hogy Balthazár politikai szolgálatokat ígért Tisza Istvánnak, ami megválasztása érdekében volt szükséges.

Tisza elérkezettnek látta az időt, de Balthazár éppen ezt nem tartotta alkalmasnak, hogy a politikába elegendjen. „Meg kell tenned — mondotta több ízben Tisza Balthazárnak — mert most kell erőssé tenni az uralkodó pártot.” Balthazár még mindig habozott és sokat tanácskozott gróf Degenfeld József egyházkerületi főgondnokkal, aki szintén amellet volt, hogy vállalja a nyirbátori képviselőséget. „Igen ám, de engem nem vállalnak munkapárti programmal a kerületben” — aggodalmaskodott Balthazár. A főgondnok kijelentette, hogy erről fog gondoskodni s aki ismeri a főgondnok minden akadályt legyőző kemény akaratát, az megtudja érteni, hogy a nyirbátori kerület református papjai a leghevesebben tiltakoztak az ellen, hogy Balthazár Dezső püspököt a politikával lejárassák s kijelentették, hogy mint kormánypárti jelölést nem támogatják. Erről jelentést kapott gróf Degenfeld, aki nyomban a kerületbe utazott s több napi ott tartózkodás után megcsinálta Balthazárnak a programot, amelynek alapján felléphet. Ez a program, mint ismeretes, a pártonkívüliség. Lényegében azonban — ha már Tisza István dajkája — tisztára munkapárti program.

Az ideai szini szezon előtt.

Nagy az érdeklődés városszerte.

Aki figyelemmel szemléli Makó város kulturális fejlődését, annak lelkületét bizonyára jól eső érzéssel tölti el az a tudat, hogy nálunk évről-évre egyre javulnak a szini szezonok. E jelenség pedig nem egyéb, mint az, hogy nálunk mégis fejlődik, ha nem is rohamlépésben, a népművelődés, mert senki sem tagadhatja a színpártolásnak művelő hatását.

De talán még soha olyan érdeklődés nem nyilvánult meg nálunk szini szezon iránt, mint ez alkalommal, midőn Nádasy József direktor újonnan szervezett kiülő társulatával augusztus 10-én megnyitja Makón az őszi szezon.

A figyelmes szemlélő a jelenségek közül kell hogy megállapítsa, miszerint Makón nemsokára megérkezik az állandó színház eszméje, ha nem is egész teljességében, de nem sok idő választ már el bennünket attól, hogy a tél idejére tehát félére igényelni fogja e város közönsége a színházat.

Augusztus 10-én hat hetes szini szezon veszi kezdetét városunkban. Az őszi szezon Makón mindig jobb szokott lenni, mint a tavaszi, már tudniillik olyan értelemben, hogy a közönség tömegesebben látogatja a színházat.

Az új szezon anyagi sikerét a színházi bérlet szokta biztosítani. E szezonra oly szép számmal jelentkeztek bérletők, mint még soha. Van a szini szezonnak erkölcsi sikere is, melynek örömeit csak részben élvezi maga a színművész. Ez tulajdonképpen a közönségnek a haszna.

Erről mindenkor nagyszerűen gondoskodott Nádasy, de talán még úgy soha, mint ez alkalommal. Nem kimélt semmiféle költséget, hogy társulatát a vidék legkülönbözőbb erőivel tegye gazdagabbá.

A társulat új tagjai közül első sorban kiemelendő *Heltai* Hugó, a nagyváradi Szigligeti színház országhírnök komikus, ki mint rendező is, kiváló tehetség. A másik kitűnő akvizíciós volt a Nádasy részéről, megnyerte *Inke* Dezsőt, kit mint apaszínészt, a vidéken senki felül nem mulja. E ősből kellett volna ugyan említeni *Pintér* O gát és *Kollár* Zsuzskát. Az előbbi mint énekes naiva, utóbbi mint koloratur énekesnő, a legfényesebb tehetségei a vidéki színészetnek. Helyesen tette Nádasy József, hogy társulatát *Megyesy* Olga híres drámai szendével, Nagy Pál énekes bonvivánttal és *Belinszky* Lajos jeles baritonistával gazdagította.

A műsorra kerülő darabokról egyelőre azt írhatjuk, hogy csaknem állandóan újdonságban fogunk gyönyörködni.

A fővárosi színházak újdonságai közül színe kerül a „Mexikói leány”, a „Diák herceg”, a „Samuka”, „Mumus”, „A lakások”, „Az ostrom”, a „Kék róka”, „Piktörök”, az „Éjjeli ügyvéd”, „A szíren”, felelevenítik azonkívül az értékét és műbecsét soha el nem veszítő „Az aranyeső”, „Orpheusz”, „Szép Helén”, „Hoffmann meséi” és a „Cigányprimást”.

14-15 éves leány

mindenesleányunk fizetéssel felvételt. Cim a kiadóhivatalban.

Véres családi dráma Battonyán.

A részeges munkakerülő férj öngyilkossága.

Véres családi dráma tartja igazomban Battonya község lakosságát. Egy napszamos ember, aki veszedelmes rabja az itálnak ma reggel megundorodva saját nyomorúságos természetétől, melytől ugylátszik szabadulni nem tudott, öngyilkosságra szánta magát. Végzetes tettét alig követte el, ámde észrevették és megakadályozták. Az elkeseredett ember erre más módon kereste a halált, melyet ugylátszik meg is talált, mert a szerencsétlen ember a halállal vívódik. A véres családi drámáról tudósításunk következő:

Totovics Zsiva battonyai napszamos ember szegénysége mellé még azzal is meg volt verve, hogy nagyon szerette az italt. Ha keresett valamit első útja a kocsmába vitte, részegre itta magát s ilyen állapotban tartott haza, ahol éketlen botrányokat csapott. Utította, szidta feleségét. Irizatos jelenet k játszódott le ilyen alkalomkor s sokszor a szomszédoknak kellett az asszonyt a brutális férj dühös támadásai elől megvédeni.

A részeges férj végre maga is beleunt a nyomorúságos életbe. Leszokni az italtól nem tudott, halálra szánta hát magát.

Tegnap este megint részegen jött haza a kocsmából, de ezuttal nem veszekedett, nagyon csöndes volt. Feleségének még feltűnt ez a szokatlan csöndesség. Totovics pedig szép csendesen készült a másvilágra. Kötelet kerített, kiment az istállóba s felkötötte magát a gerendára.

Az öngyilkos felesége, kinek férje viselkedése gyanus volt, férje után sompolygott s észrevette az öngyilkosságot. Gyorsan berohant a konyhába, kést hozott s levágta a kötélről férjét. Már már azt hitte, hogy sikerült részeges férje életét megmentenie, ámde a szerencsétlen emberben annyira megérlelődött a halál gondolata, hogy mindenáron végezni akart magával.

Alig, hogy feleségét az önakasztás okozta kábulatból, berohant a konyhába s egy késsel felhasította a hasát. A szörnyű cselekedetnek a házbeliek szemtanúi voltak, ámde a véres tettoly hirtelen történt, hogy nem bírták megakadályozni.

Ott fetrengött vérben a szerencsétlen ember vagy egy óra hosszat míg orvos került, aki bekötözte a halálra szánt ember súlyos sérüléseit. Ámde az életnek alig lesz megmenthető. Valószínű hogy eléri azt amit akart, megszabadul egy átkos élet kínos terheitől.

Ház eladás.

A Megyesz ház-utca 17. számú házam eladó, esetleg október hó 1-től haszonbérbe kiadó. Ugyanott a legmagasabb napi áron cserének való szilvát megveszek. B. Papp Antal vendéglős.

Kocsorháton

A Pintér Miklós féle földön négy köblös szántóföld hozzátartozó italmérsi joggal együtt eladó, ugyanott 16 köblös föld bármily vetemény alá hosszabb időre haszonbérbe kiadó. Kecskeméti Károly Hunfalvi-utca 2539. sz. a.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár július 27 Vasárnap Róm kath. Pantaleon. P. otestáns Pantaleon Gőr. kath. Julius 13. Nap két 4 óra-31 perokor, nyugszik 7 óra 40 perokor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő időjárás várható: Változóköny idő várható, lényegtelen hőváltozással és keleten esővel. Süröngyprognózis: Változóköny, onyha, sok sok helyütt csapadék. Déli hőmérséklet: 21. 0. C.

— Rendkívüli közgyűlés a városnál. Gera Samuel városi főjegyző, mint helyettes polgármester kedden délelőtti rendkívüli közgyűlésre hívta egybe Makóváros képviselőit városi főjegyző arról a munkálatakról, melyet a lesi és szellőrincci fakadó vizek levezetése érdekében a közgyűlés előzetes meghatalmazása nélkül teljesíteni kellett.

— Az új görög katolikus püspökség székhelye. Az új hajdudorogi püspökség székhelye körül az újabb időben nagy harcok voltak. Nyiregyháza, Debrecen, Hajdudorog versengtek érte. Egyes híresztelések szerint a kormány úgy akarta a kényes kérdést megoldani, hogy az új püspökség székhelyévé ideiglenesen Budapestet tette volna. Ezekkel a híresztelésekkel a híresztelésekkel szemben hiteles helyről nyert értesülésünk szerint az új püspökség székhelye mégis csak Debrecen lesz. Miklóssy István, az újonnan kinevezett hajdudorogi püspök Debrecen több évre bérbevette a görög-katolikus hitközség berházát és abban a saját céljaira ötszobás lakást rendezett be, hogy állandó tartózkodásra Debrecenbe költözhessek.

— Az árvíz által okozott károk becsülése. Megírjuk már, hogy város bérleti közlül igen sokan fordultak a városhoz haszonbér engedése miatt, azon az alapon, hogy bérleteik természetét az árvíz megsemmisítette. Még nagyobb azon birtokosoknak a száma, kik ugyan nem bérleti a városnak, de a kiket az árvíz tetemesen megkárosított. Ezek adókedvezmény miatt fordultak a városhoz. A károk felbecsülése tetemes dolgot ad a városnak, azért a városi adónivaltal a károk felbecsülésére kiegészítő munkaadó kirendelését kérte a városi tanácsból.

— Megnyitják a Csokonai utcát. Nem igen volt még úgy a várostól, mely oly sokáig vajudovlna, mint a Csokonai-utca kinyitlásának ü ye. A forgalom azonban nap nap után sürögösebb, tesz, ennek a közlekedési utnak megnyitlását, ezért a városi tanács ma délelőtti rendkívüli ülést tartott Gera Samuel városi főjegyző elnöklete alatt, hol utasította P á k h Kálmán gazdasági szaktanácsost a kisajánított épületek lebontására és az utca haladéktalan megnyitlására. Hasonlóképp utasította Pekanovics Dániel főmérnököt, hogy a megnyitandó uton az aszfaltjárdát készíttesse el. Az utcanyitás munkájához már hívfón hozzá fognak és a munka körülbelül három hélig tart.

— Érdekes tüzoltóverseny Makón. Vasárnap délután a makói önkéntes tüzoltó egyesület érdekes versenyt rendez Makón. A teljesen újja szervezett tüzoltó egyesület egészen újszerű gyakorlatot rendez

Főhivom a villanypalotát melyen tisztelt közönséget, tegyenek kísérletet a villanypalotán a városi tanács elnöke

Tyukszem,

bőrkevényedés, szemölcs 48 óra alatt eltűnik a CANNABIN használata után. Üvege 1 kor., postadíjjal 1.40 kor. Három üveg bérmentve 3 kor.

Excelsior

hintőpor 48 óra alatt elmulasztja a kéz- láb- és hónaljizzadást. 1 doboz 1 kor., postadíjjal 1.40 kor., 3 doboz 3 kor.

HIZLALÁSRA LEGALKALMASABB 40% phosphatsavat tartalmazó

Takarmánymész,

mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló hizlalási súly érhető el. Alkalmazható azonfelül baromfi, borjúk, juhok, marhák ökrök és lovaknál. 4% kiló ára, mely hónapokig elég 5 kor, 80 fillér utánvétellel bérmentve.

Kapható mindenütt.

A hol nem lenne raktáron, megrendelhető utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése mellett a készítőnél: Dr. Flesch E. „Korona” gyógyszerüzem Győr 99.

Földeladás.

45 kat. hold föld,

mely fele részben szántó, fele részben kaszáló és legelő, a rajta levő gazdasági épületekkel eladó, esetleg haszonbérbe is kiadó.

Értekezhetni

Márton Ferencz

tulajdonossal tanya 644 szám alatt.

CREOLIN

elismert legjobb fertőtlenítő szer istálló, fekvőhelyek, póce- és gánédombok fertőtlenítésére. ISTÁLLÓBAN a háziállatok mosásához, rovarok távoltartásához és férgek elpusztításához. Vaidói csak PEARSON féle. Kézlebbel ismertest a creolin répiratit és ingyen mintát az egyedüli raktár:

Csillag Drogéria Makó, Főter ad.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szepő, májfolt, arc- és kezvörösség és mindenféle bőrtisztításihiányosság ellen.

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajjfitó szer.

Árak: Vilma krém 1 korona, Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajjfitó 1 kor Ezen piperezerek több kiállításon eredméllyel lettek kifizetve.

Menyasszonyi bútorok

olcsó és jó kivitelben kaphatók **ALEXI JÓZSEF**

asztalos üzletében (régi sörház), Teitsch Adolf gézmalmával szemben.

MEGRENDELÉSEKET

a legujabb minták után készítik.

ELVÁLLALOK ÉPÜLET, PORTÁL- ÉS

BOLTBERENDEZÉSEKET

a legjutányosabb árak mellett.

Jó kivitel és pontos kiszolgálás.

Tisztelettel

Alexi József épület és bútor asztalos.

Elhalálozás

folján Pitvaros községben a főtéren egy 1600 négyszögöl területen épült uri lakóház, melyben 30 év óta fűszer és vegyes kereskedés van, magtárral pincével különféle gazdasági épületekkel nagy gyümölcsös kerttel szabad kézből örökáron eladó. Felvilágosítást ad Geiringer Károly Makón.

MÁLNASZÖRP

a legkifünőbb valódi hegyi

SALICYLSAV befőzéshez

Dr. OETKER-féle sütőpor, Vanília cukor, Padding-por, Citrom limonádé-por.

Kapható:

a Drogériában, Fő-ter.

Földhaszonbéri hirdetés

mény. A tulajdonomat képező földelaki határban fekvő 333 kishold földemet f. évi október 1-től 6 évre haszonbérbe adom, kisebb parcellákban is. Tudakozódni lehet Makón a lakásomon, vagy a helyszínen, a vagy Földeák község házánál a jegyző urnál. Kövecs Antal építész.

Házeladás.

A Hosszu-utca 78. ujszám alatt levő házam szabadkézből kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Értekezni lehet ugyanott Báló Imre tulajdonossal.

Eladó föld!

Alólirott ezennel tudatom, hogy a rákosi útfélen levő két azaz **kettő járandómat**

szándékoznék örökáron szabadkézből eladni, esetleg haszonbérbe kiadni. Érdeklődők értekezhetnek Nacsá András vállalkozónál, Hold-utca 10. szám.

Értesítés.

Van szerencsém Makó város és vidéke nagyérdemű közönségének b. tudomására hozni, hogy Léderer Lajos cserépkályhamester

kályha raktárát

átvettem. Elvállalok a szakmába vágó mindennemű munkákat, épületek új kályhákkal és takaréktűzhelyekkel való ellátását, fűrdőszobák kifajencolását, régi kályhák átrakását és tisztántartását szakszerűen eszközölöm.

Lakásom: Kisfaludy és Sirkert-utca sarok.

Kiváló tisztelettel
Török János.

Kéz és lábizzadást

azonnal megszüntet a Pára (formaldehid) 70 fillér.

Formaldehid szappan fertőtlenít, izzadást szünteti, 1 drb. 70 fillér.

Salicylsavas hintőpor 30 fillér.

Kapható a DROGÉRIÁBAN, Főter.

Kiadó föld

S. Bálint Sándornak Csókáson Sámson alatt 1 és fél fertály tanyaföldje, u. y. színtén a sámsoni határon közvetlen szomszédságában 10 kis hold föld a rajta levő épületekkel együtt kedvező fizetési feltételek mellett több évkre gabona termés alá kiadó. Értekezni lehet a helyszínen 695. számú tanyán.

GYORSHIZLALÓ

(abrakfűszer).

Mindennemű átlak emésztése, hizása és erősítésére. 1 doboz 90 fillér. A földmívelésügyi miniszter által engedélyezve

MEDOL (creolin-kenőcs)

a legjobb szer rüh és az állatok összes bőrbetegségei ellen.

Kapható: a Csillag Drogériában Makó, Főter.

Kiadó föld.

Az apátfalvai kákási ugarban levő 32 kat. hold föld gazdasági épületekkel együtt, egészben vagy részleteként is, gabona termés és vötevény alá több évre haszonbérbe kiadó. Értekezhetni lehet Börcsök Antal tulajdonossal Kálvária-utca 61. ujszám alatt.

2 napos szálló föld

az irénenső Jángorban szabadkézből eladó. Tudakozódni lehet Fodor Jánosnál Mikóca utca 5. szám alatt.

Eladók.

Kálvária utca 74. és 76. ujszámú házak szabadkézből eladók, továbbá a bányai szőlőkben félnapos pusztaföld eladó. Tudakozódni lehet Kálvária-utca 76. szám alatt.

Jókarban levő nagyobb könyvszekrényt

megvételre keresek.

Cím a kiadóhivatalban.

A NAP

Felölsszerkesztő: Braun Sándor Kiadótulajdonos: Mérei Jenő. Szerkesztőtárs: Dr. Hajdu Miklós.

A NAP

vidéki kihordó szervezete A NAP-ot megérkezése után azonnal kézbesíti előfizetőinek

Egy szám

ára 6 fill.

A NAP

a magyar ujsáírás szenzációja, a magyar közönség legkedvesebb lapja, a 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kéréltetlen szószólója.

Minden jó magyar ember olvassa A NAP-ot.

TESSÉK ELŐFIZETNI!

Egy évre 18 K Negyedévre 4.50 K Félévre 9 K Egy hóra 1.60 K

A NAP

vidéki kihordó szervezete A NAP-ot megérkezése után azonnal kézbesíti előfizetőinek

Egy szám

ára 6 fill.

FÉNYES EREDMÉNYT HOZ

A NAP minden apróhirdetése, mert naponta 155.000 havonta 4.130.000 példányban jelenik meg és mindenki olvassa!

A NAP apróhirdetési levelezőlapja 10 szög 70 fillér, 20 szög 1 korona 40 fillér, 40 szög 2 korona 80 fillér. Kapható a dohánytözsékben!

Üveges és nyitott kocsik fehér és fekete, megfelelő behuzatokkal és mindenemű ravatalozás díjtalanul.

Folyton a legujabb ujdonságok!

Tevédések kikerülése végett kérem a t. közönséget, hogy a saját érdekében is címre figyelni sziveskedjék és ógóm jó hírnevét szemelőtt tartva, gyászestetek alkalmával bevásárlás végett közvetlen hozzám fordulni.

Ma már nem szükség bizonyítani, köztudomásu dolog, hogy a **legszébb kiszolgálást adja a legnagyobb megelégedésre özv. GYURIK LAJOS-né „Órangyal”** disztemetkezési vállalata

MAKÓ, Kenyérpiac, (Tókey-féle házban).

Legmegbízhatóbb pontos és szolid kiszolgálás. Csanádmegye, valamint Makó város legrégebbi eredetű, a mai modern kor követelményeinek megfelelően teljesen újonnan berendezett és új árukkal beállított elsőrangú disztemetkezési vállalata. — Rendez temetéseket a leggyorsabbtól a legdíszesebb pompadisztemetkezési utólérhetetlen díszszel és olcsó árakon. — Előforduló gyászestetekben kérem a t. közönség nagyrebecsült pártfogását.

Kiváló tisztelettel **ÖZV. GYURIK LAJOS-né.**

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMÁ

Allein echter Balsam
aus der Schatzkammer Apothekes des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitach-Sauerbrunn

Utolérhetetlen hatása tüdő- és mellbetegségeknél, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhögést. Torokgyuladást, rekedtséget és gégebajokat megszüntet, valamint lázt, különösen jó hatása gyomorgörcs és kolika ellen. Gyógyhatása aranyér és aisteti bántalmaknál, tisztítja a veséket, ötvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kitűnően bevált fogfájásnál, odvas fogak, szájbűznel, valamint az összes száj- és fogbetegségek, hüfűgés ellen, megszünteti a száj vagy gyomortól eredő bűzt. Jó hatása pantiikagilisztánál. Meggyógyít minden sebet, sebhelyt, orbáncot, láztól eredő hólyagot, kelést, szemölcsöt, égési sebeket, megfagyott testrészeket, vart és kiütést. Fülbántalmak ellen kitűnő hatása. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Írjunk: **Thierry A. Órangyal-gyógytárának**
Pregrada, Rohits mellett.

12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy specialüveg
5-60 korona.

Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcse.

Megakadályoz s megszüntet vérmérgezést, fájdalmas operációkat leggyakrabban feleslegessé tesz. Használatos gyerekekégyas nőknél fájó emlők, tejmegindítás, rekedés, emiökeményedés ellen. Orbánc, feltört lábak, sebek, dagadt végtagok, csontszu, fekélyek, ütés, szúrás, fűvés, vágás vagy zuzodás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatású szer. Idegen testek eltávolítására mint: üveg, szálka, por, serét, tüske stb. kinövések, karbunkulus, képződmények, valamint rák ellen, fereg, rothadás, körömguyulás, hólyag, égési sebek, hosszú betegségeknek előforduló fölfekvésnél, vérkeleseknek, fülfolyásnál, valamint kipállás esetén csecsemőknek stb. stb. kitűnő hatása.
2 tégely ára K 3-60 a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható.

Budapestben kapható: Török József gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógyszerésztárában.
Nagyban: Thalmayer és Seitz, Kochmeister utóda, Radanovits Testvérek droguáriákban
Budapestben kapható. Ahol nincs lerakat ott rendeljünk közvetlenül:

Thierry A. Órangyal gyógyszerésztárából, Pregrada, Rohits mellett.

ÚJ ÓRÁS ÜZLET MEGNYITÁS.

Van szerencsém Makó város és vidéke nagyérdemű közönségének becses tudomására hozni, hogy közvetlen a színház mellett

órás üzletet nyitottam.

Ezzel kapcsolatosan a legtökéletesebben felszerelt JAVÍTÓ MÜHELYT rendeztem be, ahol minden e szakmába vágómunkát elfogadok és azokat jóállás mellett lelki ismeretesen és jutányosan eszközözlöm.

Mindennemű új órákat pontosan kiszabályozva jóállás mellett olcsón árusítok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel
BUGYI JÓZSEF órás.

Tisztelettel van szerencsém a t. vásárló közönséget értesíteni, hogy a **Kocsis és Skopál** cégéből kiléptem és a városháza épületében (Pallagi Ernőné helyén)

üveg és porcellán kereskedést

nyitottam. Elvállalok képkeretezést, épület üvegezést, lakásokat villamos csillárral és cserép kályhával való fölszerelésre.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam

tisztelettel

Kocsis Mihály.

Szent-Margitszigeti üdítővíz

Mint asztali víz nagyon kellemes, jó hatása, egészségápoló ital.
Főlerakat:
a legkiválóbb szénssavval telített ásványvíz. Kovács Károly cégnél Makó.
Minden jobb fűszerüzletben és vendéglőben kapható.

„CORMICK“ az aratógépek királya

Szilárd a szerkezetben

Könnyű a vontatásban

Legegyszerűbb a kezelésben.

Eredeti Cormick Manillazsineg

raktára **GLÜCK SAMU** cégnél Makón.

A Magyar Királyi Államvasutak

Gépgyárában készült legújabb

golyós-esapágyas cséplők, két

hengeres 14 légkörös uti moz-

gonyok, szívógáz, nyersolaj és

benzinmotorok. :: Arájánlattal

szolgál **GLÜCK SAMU** kerületi

::: képviselő **MAKÓ.** :::

Kukorica-ültetőgépeket műtrágyázóval,

Combinált vetőgépeket, egy és több

vasú aczélekeket, fogas- és láncz-

boronákat, lógereblyéket, szecska-

vágókat, Kalmár rostákat és

ujjonnan hitelesített mérlege-

ket legolcsóbban szállít

GLÜCK SAMU gépraktára **MAKÓ.**

Czipész üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Makón a Kossuth szoborral szemben a Pollák-féle házban o-o o-o a mai kor igényeinek megfelelő o-o o-o

czipész üzletet nyitottam.

Raktáron tartok férfi, női és gyermekczipőket a legjobb és leg szebb kivitelben, ugyszintén megrendeléseket a legegyszerűbbtől a legdivatosabb kivitelig készítek és a legmesszebbmenő igényeket is kielégítem, fájós lábakra biztos sikerrel kényelmes czipőket készítek a legolcsóbb árak mellett. Törekvésem oda irányul, hogy a tisztelt vevőközönséget a legjobban és a legolcsóbban kiszolgáljam. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtam tisztelettel

NAGY ELEK czipész mester.

ÉRTESÍTÉS.

Teljes tisztelettel értesítem Makó város és vidéke közönségét, hogy

Tamás Mihály

úr kézmű- és divatáru üzletét átvettem, illetve **MEGVETTEM.**

Tekintetbe véve, hogy az átvételnél sikerült a raktárt olcsón megszerezni, elhatároztam, hogy mielőtt az új

és divatos árukkal felszerelném, az átvetteket mélyen leszállított árban árusítom ki. Nb. támogatásukat kérve,

vagyok tisztelettel: **Tamás Mihály** utóda

VERMES MIKSA, (lud-piac).

Szigoruan szabott olcsó árak!

Életében soha többé nem kínálkozik oly alkalom.

600 darab csak 4 K 80 fillérért. Egy gyönyörűen aranyozott be-szab. ankeróra elismert jó, pontosan járó „Orion” védjegyű 3 évi jótállással, 1 szép, elegáns arany óralánc, 1 modern selyem férfi-nyakkendő, 3 drb. ff. zsebkendő, 1 gyönyörű férfi-figyűrű, drágakő-utánzattal, egy csod. Collier keleti gyöngyökkel, modern női-ékszer patentzár, 1 pár bouton fülbevaló, valódi ezüst kapcsokkal és simili briliánskövekkel, 1 remek zsebtöltet-tűkőr, 1 bőrpénztárca, 1 pár kézelőgomb 3%^o doublé aranyból patent zárral, 1 elegáns levelező-lap-album a világ legszebb tájékaival, 3 juxtárgy, öregek és fiatalok mulattatására, 20 levelezőtárgy és azonkívül 500 a háztartásban nélkülözhetetlen használati tárgy, díjmentesen. Mindezen tárgy az órával együtt mely maga megéri a pénzt, csak 4.80 kor., mely az összegnek előre való beküldése vagy utánvét mellett a Wiener Zentral Versandhaus P. Lust Krakau, elküldetnek. — NB. 2 csomag megrendelésénél 1 la. angol borotva is hozzácsomagolatik. Meg nem felelőkért pénz visszaküldetik. Riziko kizárva.

Zeitler Rudolf és társai gőzmalom és jéggyár részvénytársaság.

Tudatjuk, hogy ez év augusztus elsején a Makói Takarékpénztár épületében

LISZTÜZLETET

nyitunk, hol előnyösen ismert saját őrlésű lisztjeinket, korpát, decét és fűszer áruinkat a legolcsóbb napi áron fogjuk árusítani. Egyben a t. közönség figyelmébe ajánljuk malmunkban, valamint a színházzal szemközt lévő és Ott Károllyal szemközt lévő liszt detail üzleteinket is.

Becses pártfogást kérve maradunk

tisztelettel

Zeitler Rudolf és Társai.

CZIGÁNYPRIMÁS.

„Király Ernő mulat”

ez a címe a legújabb rend-kívül sikerült humoros dupla gramofon hanglemezeknek, azonki-vül „Sokszor úgy szeretnék sir-ni”, „Futóbolond”, „Temetés volt a faluban” stb. Darabja 2.50 fillér. E hanglemezek eredeti felvételben kizárólag egyedül 0-0 0-0 csakis 0-0 0-0

Wagner „HANGSZER-KIRÁLY-nál

kaphatók. — Budapest, József-körút 15 a. Alig használt nagy dupla hanglemezeknek óriási vá-lasztékban darabja csak 60 fill. Legolcsóbban javít! — Lemez

cseré ingyen! — Kérjen nagy fényképes árjegyzéket

Olvas! Figyelem a Wagner névre és 15. házszámra

Autogén hegesztés és vágás!

Mindenkinek saját érdeke, hogy ne vásároljon addig semmilyen ::

GAZDASÁGI GÉPET ÉS SZERSZÁMOKAT

ig **Gulácsi János** gazdasági gépraktárát meg nem te-kinti, ahol is mindenmü gazdasági gépek u. m.: gőzgépek, mo-torok, aratógépek, kukorica-ültetők stb. mindenkör a legnagyobb vá-lasztékban és legolcsóbb áron állnak a n. é. közönség rendelkezé-sére. Raktáramat bárki minden vételkényszer nélkül megtekintheti ::

A nagyérdemü közönség szives megbízásait kérve, maradok teljes tisztelettel

Gulácsi János vasipartelepe és géprak-tára MAKÓ, (Ludpiacz.)
Telefon-szám 50.

Kedvező fizetési feltételek!

Makulatúra csomagolópapir

különként a „Makói Független Ujság”-nál.

ŐSZI TRÁGYÁZÁS! THOMASSALAK

A legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya! Óvakodjunk a hamisításoktól! Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti ölmzár van rajta. Minden zsák tartalomjegyzékkel van ellátva!

KALMÁR VILMOS

a Thomasphosphatfabriken Berlin, vezérképviselője
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 49. Különösen a jelenlegi RENDKIVÜL OLCSÓ ÁRAKRA figyelmeztetjük a vásárlókat.

A fogak hófehérségét, tisztaságát csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi **Ideál-fogkrémet.** A szájnak és fogaknak kellemet-lenségeit és számtalan betegségét megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az **Ideál-kézfinomítót** használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat eltávolíthatjuk, ha ok-szerű kezelés mellett az **Ideál-arckenőcsőt** használjuk!

Végül az arcnak üdeségét, szépségét, fiatalosságát csak úgy ér-hetjük el, ha

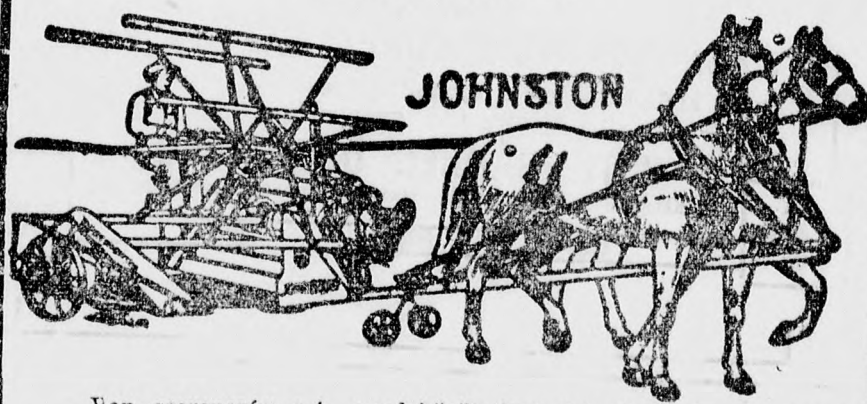
Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. — Mindezen kitünő készítmények törvényes véd-jegygyel vannak **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszerfár-ban szereshetők be.

Telefon-szám: 68

Telefon-szám: 68.

Értesítés!

Van szerencsém a t. gazdaközönséget értesíteni, hogy a Szent János téri házamhoz való beköltözés alkalmával

teljesen **megnagyobbítva rendeztem be.**

Raktáromba már megérkeztek az 1913. évi modelü egyszerűsített és ezidőszent leg-tökéletesebb **kéveköti aratógépek** a hozzá tartozó autórudhordók-

kal, mely Makón és a környéken több mint 300 gazdánál működik ugyszintén megérkeztek a **kukorica ültetők.** Ugy a kő-legújabb négyzetbe ültető **kukorica ültetők.** Ugy a kő-vekötő, mint :: a kukorica ültető gépek teljesen felszerelve vannak raktáromon. ::

Bárki á tal megtekinthetők és f. évi március hó 1-től kezdve minden vasárnap d. e. 11-12-ig ARATOGÉP TANFOLYAMOT tartok. Az érdeklődő gazda-Fontos még az, hogy az aratógépek ré-közönséget szivesen látom. szej nálam egész éven át kap-hatok. A legsürgösebb munkaidőben sem történhetik az aratásnál fenn-akadás. — Raktáron tartok kitünő SISAL féle kéveköti zsinetet, első-rendü GÉPOLAJAT, BACHER-féle EKÉKET amerikai tükröccél kor-mánnyal, IMPERÁTOR műtrágya és magvető gépeket, saját találmányu vessző utánzati vaspálcsás boronákat, répa és szeeskaavágókat.

Mindenféle gépek javítását pontosan és jutányosan esz-közlöm Szives pártfogást kér

LIPTÁK BÉLA

gépraktár Szent János-tér 120

Értesítés. A jó gyümölcsstermés kilátása folytán teljesen tiszta szeszmentes barack és szilva pálinkákat 2 K., 2-20 K., 2-40 K. áron bocsátom forgalomba. IRITZ SÁMUEL özv. cég. A valódiságért a cég felelősséget vállal.

Értesítés! Az aratás és cséplési idényre mindennemű pálinkák, borok és kőbányai sörök legjobb minőségben, olcsó árakban kaphatók IRITZ SÁMUEL özv. cégnél.

Uj üzlet megnyitás!

Van szerencsém a n. é. vevőközönség becses tudomására adni, hogy Makón a Lonovics-sugaruton saját házamban fiam, ifj. Joó Antal vezetésével a mai kor igényeinek megfelelő

fűszer- és vegyeskereskedést

nyitottam, ahol állandóan raktáron tartok mindennemű fűszert, u. m.: cukrot, kávé, borsót, lencsét, valamint csemegét, déligyümölcsöt, ugyszintén az összes háztartási cikket, melyeket mindenkor a legolcsóbb áron bocsátok tisztelt vevőim rendelkezésére. Naponta friss pörkölt kávé és denaturált szesz kapható! Mindennemű gyümölcs állandóan kapható. Szíves pártfogást kér

Id. Joó Antal.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szíves tudomására hozni, hogy az eddig raktáron tartott elsőrendű kőbányai király és barát malátasörön kívül, újabban bevezettem a kőbányai világhírű

SZENT ISTVÁN DUPLA MALÁTA SÖRT, amely kitérő minősége folytán számos tanárok és orvosok által ajánlva van gyógycélokra is.

IRITZ SÁMUEL ÖZV. CÉG

Kőbányai Polgári Serfőzde Részvény-Társaság főraktárosa.

ÉRTESÍTÉS. Saját termésű fehér és siller xx xx xx xx xx

HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű TÖRKÖLY és SZILVA pálinkát, édes italokat és erős RUMOT teához literenként kimérve, házhoz szállítva olcsóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,** Szegedi-utca.

30. kat. hold prima föld közel a városhoz hagyma alá kiadó Iritz Miksánál.

Ujdonság! Figyelem! Ujdonság!

TIZEDES MÉRLEG TOLÓSULYLYAL

200 kg.-tól 750 kg.-ig kizárólagosan kapható

HALÁSZ A. gépraktárában

Raktár augusztus 1-től kezdve Kossuth-utca II. szám, a városi mázsaház mellett.

TAVASZI UJDONSÁGOK MEGÉRKEZTEK!

A LEGDIVATOSABB

hosszu és rövid női felöltők (Raglánok) a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig óriási választékban!! Mint üzletünk különlegességét ajánljuk nagy raktárunkat tavaszi kosztümökben, nemkülönben pongyolák, külön blousok és aljakban fel!!! sőszoknyákban!!!!

A legszebb tavaszi és nyári női kalap ujdonságok Nagy választéku női fehérnemű raktár. Gyászkalapok, bluzok, pongyolák, kosztümök, aljak állandóan nagy választékban.

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában Makón, Fő tér Otthon-kávéház mellett.

JÓ ÉS OLCSÓ BOR

kisebb és nagyobb mértékben

KEDVEZŐ ÁRBAN

!! IRITZ SÁMUEL özv. cégnél kapható !!

Korona-bazr Klein Mór, eladását átvettem. villanykörteknél Makó város területére való

Korona-bazr

Klein Mór,

az új tolólétra segítségével. A gyakorlat feltétele az lesz, mintha a színház égne s azt kéne oltani. Az érdekes verseny délután három órakor lesz s ezuttal fogják kipróbálni a tolólétra célszerű voltát. A túzóltó egyesületekről egyébként megírjuk azt is, hogy augusztus hó 10-én nagyobb szabású népnéppélyt rendeznek, mely iránt már is nagyfokú érdeklődés mutatkozik.

A makói géptulajdonosok figyelmébe. Tegnap reggel egy miniszteri rendelet érkezett Makó város tanácsához, amelyik szerint kötelezettek a cséplőgéptulajdonosok, hogy a gép mellett dolgozó összes munkásokat a Gazdasági Cselédségélyző pénztárnál baleset ellen bebiztosítsák. Aki a miniszteri rendeletek nem tesz eleget, kihágás miatt veszik elő s 100 koronáig terjedhető bírsággal sújtják. Tájékozásul közöljük, hogy biztosítási díj a 7 lóerős gépek után az összes munkásokért 18 koronát, 7 lóerős gépeken felül az összes munkásokért 22 koronát kell fizetni.

A makói egyetemi hallgatók bálbizottsága augusztus 2-án tartandó nyári mulatságára a meghívókat a napokban küldötte szét. A mulatság iránt már most olyan nagy az érdeklődés, hogy bátran lehet következtetni, hogy ez a mulatság lesz az idei nyári táncmulatságok között a legsikerültebb.

Istentisztelet a reformátusoknál. Holnap, vasárnap a református templomban az isteni tiszteletet a következő sorrendben tartják: Belvároson délelőtt 9 és délután 2 órakor ifj. Nagy Károly, Ujvároson délelőtt 9 és délután 2 órakor Bereczky László beszél.

Elütötte a motoros bicikli. Rónai Béla makói magánhivatalnok tegnap motorbiciklijével kirándult a Maros partra. Gépe gyorsan száguldolt végig a Szededi utcán s így történt meg, hogy Varga Gyula bolija előtt elütötte őzt. Danes Frigyesné, ki súlyos sérüléseket szenvedett arcán, kezén. A súlyosan sérült asszonyt beállították a kórházba, hol beköltötték sebeit. Rónai ellen a rendőrség kihágási eljárást indított.

Eltűnt egy makói ember. Mászáros Péter makói 34 éves gazdálkodó tegnap reggel kiment a belsejnyomáson levő herézföldjére szelézni. Családjának azt mondta, hogy délfelé visszajön. Ámde nemcsak dében, de még estére sőt ma reggelre sem tért haza. Aggódo családja ma reggel fejlentette az esetet a rendőrségen, hogy nyomozzák az eltűnt gazdát, aki már régóta buskomorszában szenved s így családja attól tart, hogy valami rosszban tört a fejét. A rendőrség nyomozza, keresi az eltűnt gazdát.

A technológiai iparműzemben nyert oklevél alapján tanítatik új tanfolyamon a női felsőruha szabás, varrás és minta rajzolás, fehérnemű, gyermekruha szabását. A csipke munkák összes technikái, bőr és rézmetszés és domborítás. A bársony vasalás és égetés, olaj és aquarellfestés selyemre, vászonra, művirágkészítés, kalapkészítés, finomabb kő-sárkötés, az összes szőnyegszövés minden technikája. Smirna levágás, nádszékék befonása. A tanfolyam május elsején nyitott meg Mindenemű kézimunka elkészítésére is elváltatják u. m.: diványpárnák, retikülök, stóla asztalterítők, zongoratakarók, függönyök, ablakvédők stb. dísz-tárgyak. Díszkosarak, virágállványok,

diványpárnák, retikülök készen olosó árban mindig kaphatók Szegénysortu növények felvételnek tandíjmentesen. Mély tisztelettel: Ungváry Ignácné, tanítónő, Szent János-tér 3-szám Ékes-féle ház:

Ügyetlen asztalosinasok. Varga Lajos asztalosinas, társával egy súlyos gyalupadot cipelt a műhely egyik sarkából, a másikba. Ezen műveletet a segítő inastárs annyira elügyetlenkedte, hogy leejtette a gyalupadot, mely ráesett Varga lábára s csufosan összezsuzta. A szerencsétlenül járt inas gyógyulása heteket vesz igénybe.

Mennyi kárt okozott a Maros a nagylaki járásban? A Maros áradása tudvalevőleg nagy károkat okozott a nagylaki járásban. Szilágyi Kálmán nagylaki járás főszolgabírója ma terjesztette be az alispáni hivatalhoz jelentését a Maros kártételeiről. A jelenés szerint a Maros Nagylak és Sajtény községben okozott nagyobb károkat, jelentékeny volt még a kár a csanádpalotai határban is. Az összes károk szakértők által felbecsültek s a szakértők állítása szerint 635,000 koronára rugnak. Az árvízszújtotta lakosság a legszegényebb bérliónép, kik most a legnagyobb nyomornak néznek elébe.

Súlyos baleset munkaközben. Fodor Antal makói napszámos a Maroson dolgozott. Tutajokat dorongolt, miközben belelépett egy rozsdás szögbe. A szög mélyen belefuródott lábába s pár óra múlva már dagadni kezdett s annyira megdagadt, hogy be kellett szállítani a kórházba, hol ápolás alá vették.

Állatbetegségek a megyében. Földcsák és Puspoklele községben a sertésorban fellépett. A szükséges állatforgalmi korlátozásokat a hatóság megteheti.

Árusítható e kénessgyufa? A vidéki kereskedők még mindig nincsenek teljesen tisztában a foszforos gyufa eladását betiltó rendelettel. Sokan azt hiszik, hogy a kéness gyufát nem szabad árusítani, holott a vonatkozó rendelet csupán a foszforos, tehát mérges anyagot tartalmazó gyújtó gyártását és eladását tiltja meg. A gyárak már az év eleje óta nem is készítenek foszforos gyújtót és így a folyó évben szállított kéness gyújtó mind foszformentes és így méregmentes, minek következtében akadálytalanul árusítható. Fontos tudni azt is, hogy a foszfor nélküli gyártott kéness gyufa külsőleg ugyanolyan, mint volt a foszforral készített. Külsőleg tehát a foszfor nélküli mérge mentes kéness gyújtó semmiben sem különbözik a másiktól.

Orvosi szolgálat vasárnap. Vasárnap d. u. 3 óratól hétfő reggelig a sürgős betegeket Dr. Paku Imre és Dr. Süsz Ferenc látják el. Sürgős esetben tehát hozzájuk forduljon a közönség. Vasárnap d. u. 3 óráig azonban valamennyi orvos rendel.

Legfinomabb, elszakíthatatlan francia „Mimi” férfi gumi-övszer 1 tuczat 2 korona 50 fillér, 2 tuczat 4 korona 50 fillér, 3 tuczat 6 korona. Porlo 30 fillér. „Hez”, Budapest, VIII. Losonczy utca 13. Diszkrét szétküldés.

Anyakönyvi hírek. Elhaltak: Baranyi Péter Pál 12 éves, Kozma Gábor 68 éves korában.

Kiadó föld. 30 kat. hold föld a kocsortán háti pusztán Pintér Miklós szomszédságában haszonbérbe kiadó. Ertekezni lehet, Birkás Istvánné tanyáján a helyszínen.

Enyhül-e a pénzpiac.

Egyelőre nincs ilyesmire remény.

Az abnormális hosszú ideig tartó gazdasági válság legsűrűbben felhangzó kérdése: enyhül-e a pénzpiac? És — sajnos — habár már nagyon hosszú ideje várjuk a kedvező választ, az még mindig késsik s ha az előjelek nem csálnak, kedvező választ a fenti kérdésre hamarosan aligha kapunk. A jelenlegi szituációk ma olyanok a pénzpiacra, hogy ha a pénz- és gazdasági válságot előidéző számok hamarosan meg is szűnik, hirtelen és tartós javulás akkor se következhetik be, nem különösen pedig nálunk, Magyarországon, hol a pénzpiac forrásai — sajnos — nagyon hosszú időre kiapadtak.

A pénzpiac enyhülésének első feltétele az, hogy a jelenlegi háborus veszedelem elmúljon, amire édes-kevés kilátásunk van. A balkáni konfliktusok elvontak tőlünk az idegen tőkét egyrészt, másrészt a csekély belföldi tőkét is annyira megfélemlítette, hogy az is teljesen eltűnt a piacról. Így állott a helyzet addig, mig Ausztria Magyarország is komolyabban nem került bele a konfliktusba, addig tehát, mig nálunk is nem rendeltek el a részleges mozgósítást. Ezután a pénzpiac helyzete még válságosabb lett, mert a fegyveres béke az államnak rengeteg milliójába került, amit közvetve, természetesen szintén csak a pénzpiac érzett meg.

Hogy a mostani pénzkrisis mily mérhetetlen károkkal jár, azt számokkal kimutatni nem igen lehet. De példaképpen felemlítjük azt, hogy a folyó évi január hóban már 43-százalékkal emelkedett csak a váltópernek a száma a budapesti kereskedelmi és váltóörvényeséknél. S mig előző években a peresített váltóknak legnagyobb hányada mindig pénztintézeti váltó volt, addig az idej éppen ellenkezőleg: a peresített váltóknak majdnem éppen a fele kereskedői váltó.

Annál szomorubb ez a kép, mert a közeli tartós javulásra remény egyáltalában nincs. A Balkánon mg dörögnek az ágyuk, de ha feltesszük azt, hogy a Balkánon hamarosan rend támad, a hatalmak mind kibékülnek, szóval teljes lesz a béke és a nyugalom, tartós és közeli enyhülés akkor sem következik. A teljes nyugalom beálltával megindul a munka, a hosszú ideig télienségre kárhóztatott vállalkozás új erőre kap, elsősorban a sikerrel és haszonnal leginkább kecsegtető téren, a Balkánon. Az ott szükségeltető beruházások és vállalatok tengerpénzt fognak elnyelni, amit azonban nem fognak sajnálni, mert busásan megtérül. De nagyon sok pénzre lesz szüksége a most háboruszkodó balkáni államoknak is, hogy a háboru okozta károkat kiheverhessék.

Le kell tanulnunk tehát arról a reményről, hogy a pénzpiac belátható időn belül tartós enyhülést mutasson. Ha lesz is javulás, az csak átmeneti lesz, amit nyomon fog követni a feszültség. A militarizmus tulhajtásából, a gazdasági faktorok lebecsüléséből eredő károk még nem elég nagyok ahhoz, hogy mérvadó körökben észre vegyék azt, miszerint ez tovább így nem mehet, mert nemcsak magá-

nosokat sodor a bukásba és a biztos anyagi romlásba, hanem a tőnk szélére juttatja magát az államokat is.

Ki hogyan hal meg?

- Háziur — elköltözik.
- Aratót — a halál kaszája le.
- Kovács — elpatkol.
- Kamarás — beadja a kulcsot.
- Molnár — leőrölte életét.
- Pék — megette a kenyere javát.
- Kötelesnek — elszakad az élete [fonala].
- Jockeyt — a Szent Mihály lovára [ültetik].
- Órásnak — ütött az utolsó órája.
- Peczér az ebek harmincadjára jut.
- Anyós — az örök békébe költözik [tözik].
- Író — befejezi életét.
- Költőnek — kihull a toll a kezéből.
- Fosvény — kiadja lelkét.
- Boldog — kiszenved.
- Boldogtalan — megboldogul.
- Szentelen örökre behunyja a [szemtét].
- Vaknak — az örök vilagosság [fényesedik].
- Vasutas — indul a másvilágra.
- Fogorvos — otthagyja a fogát.
- Papnak — leáldozik a napja.
- Színész — letűnik az élet színpadáról.
- Buvár — az örök álomba merül.
- Süketnek — megszólal az utolsó [harsona].
- Énekes — örökre elmúul.
- Földesurnak — könnyű lesz a [föld].
- Kártyás — eljátszotta kis játékait.
- Rendőrnek — örökre lecsúszódnak a [szemei].
- Földművelst — elföldelik.
- Cigánynak — elszakadt az élet [hurja].
- Lámpagyújtogatóra — örök sötétség [borul].
- Vadász a boldog vadászmezőkre vonul.
- Rab — megszabadul az élet terhétől.
- Aviatikusnak — eiszáll a lelke.
- Galambokból — elröppen az élet.
- Portásnak — megnyílik a menyország.
- Koldus — megkapja az utolsó alalmizsnát.
- Cselédet — kellert — kiszólitja az [ur e világból].
- Szobaleányt — magához veszi az ur.
- Patikusnak — megadják az utolsó [kenetet].
- Bankár — bucsút vesz az éltől [s kiadja a lelkét].
- Hadvézéren — halál diadalt arat.
- Díjbirkózót — legyőzi a halál.
- Táncosnó — utolsóját járja.
- Hajós — boldogabb házába élvez.
- Pénztárnok — leszámol az [élettel].
- Férj — jobb létre szonderül.
- Gróf — ősihez tér.
- Zsidó — Ábrahám kobelesbe tér.
- Vándor — itt hagyja a siralom [völgyet].
- Baka — a másvilágra masiroz.
- Katona — utolsó rapporton [megjelen].
- Kötéltáucos — hamvain bské [lebeg].
- Tolvajnak — lezárják a szemét.
- Gyilkost — felmagasztalják vagy [Bali mester köti meg nyakravalóját].
- Szőnyegkereskedő alól — ki [rántják a gyékényt].
- Lámpakereskedőnek — kiálszik [a mécsese].
- Kereskedőnek — elfogyott az [olaja].
- Vigéc — Istennek ajánlja lelkét.
- Bíróra — kimondták a szentenciát.
- Szőkevényt — utolsó a halál.
- Játékos — megnyeri az örök [boldogságot].
- Harangozóknak — meghuzzak a [lélekharangot].
- Bányász előtt — megnyílik a sir.
- Sírasót — a sírba teszik.
- Bíjeli ór felelett — a halál angyala virraszt.

émszálás villanykörtéknek Makó város területére való eladását átvettem.

Delnő leveti a porhüvelyt — s
(felveszi az utolsó szentséget.
Lusta — örök álmát alusssa.
Munkás — kipiheni az élet
[fáradalmait.
Adós — megfizeti az élet adóját.
Festő arcáról — a halál letörli
[az élet pirját.
Gazdagot — elrabolja a halál.
Királynak — nem kegyelmez
[a halál.
Zsarnoknak — a halál nem
[irgalmaz.
Tósztozó — bucsút mond a vi-
[lágnak.
Bucsujáró — elbucsuzik a vi-
[lágtól.
Lakatos előtt — felpattan az
[örök élet zárja.
Kertész — bevonul a paradi-
[szomba.
Görnyedező — kinyújtottatják.
Király — elfoglalva a halál bi-
[rodalmát csatáz.
Asztalos — deszkát ment árlni
[Földvára.
Botakus — fübe harapott.
Bandit — megvette az Isten
[hidege.
Részvényes — megyei malaszt-
[ban részesül.
Madarásznak — megszólal a
[halálmadár.
Titkos kémre — a halál lesel-
[kedik.
Kardvívó — küzdi haláltusáját.
Részeges — a Lethe vizéből
[iszik.
Ülőözöre — lecsap a halál.
Bűnös — az Isten ítélőszéke
[előtt áll.
Zalogost — megváltja a halál.
Szerelme — halál angyala
[csókolja meg.
Trombitás — kileheli lelkét.
Masinisztnak — megáll a
[gépcsap.
Bobácsra — halál vigyorog.
Huszárt — elragadja a halál
[paripája.
Zarándok — szebb hazába
[vándorol.
Mészáros — levágja a halál.
Komornyik — a halál meg-
[jelen.
Hordárt — kiviszik a temetőbe.
Nyugtalan — örökre megpihen.
Boxolót — leteríti a halál.
Fiskális — a halállal perbe száll.
Apáca — vőlegényéhez (Krisztushoz
[szalad.

IRODALOM.

Utközben. Egy csomó kedves aktu-
alitás van a Vidám Könyvtár leg-
újabb füzetében, amely most, az uta-
zás, nyaralás szezonjának derekán
jelent meg. Tábori Kornél ötletes
könyvtárának eddig legjobb füze-
te ez: nyolcvan vig történet, izléses
gondtal összeválogatott anekdota és
megtörténet, kacagató esetek gyűjte-
ménye. Egy-egy csoport van köztük
a vasutakról, vicinálisokról, hajókról,
sőt villamosokról és autókról is, az-
tán külföldi és fürdőhelyeken lejá-
szóó történetek, kalandok tarkálta-
nak. Szini Gyula, Szomaházy István
és Tábori Kornél szerzői a csinos
füzetnek, amely 40 fillérért kapható
minden könyvesboltban, trafikban,
vasuti állomáson. Ennél mulatságos-
abb utolvasmányt alig produkálhat-
tak volna.

20 kishold föld

a sze-
gedi
utfélen
vereshagyma alá 1 esetleg két évre
haszonbérbe kiadó. Az Arany János-
utcában 70. ujszámú ház és a Hold-
 utcában 14. ujszámú ház örökáron
eladók.

Tudakozódni lehet Mágori Jánosnál
Hold-utca 14. ujszám.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

S. M. Makó. Dacára, hogy „Függet-
len Újság” vagyunk, verseket még
abban az esetben sem közlünk, ha
azok politikai tartalommal bírnak.
Az Ön versével azonban ezuttal ki-
vételteszünk, ime itt közöljük, sőt
meg is toldjuk.

Akiket a parlamentből
ki Tiszra dob,
Azoknak minden reménye,
most Tiszradob.

Sajnos, hogy Önt
nem kidob-
hattuk a szerkesztőségéből, mert
versét postán küldte be, különben
versesétől, költőstől együtt ki — dob-
tuk volna, úgy hogy Tiszradob-ra
esett volna.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(142)

26. fejezet.

Az élők temetője.

Péter az igazgatóra meresztette
szemeit.

Szemeivel kérdezte, hogy a rab
vallott e?

Az igazgató mosolygott és ez a
mosoly Pétert teljesen megnyug-
tatta.

— Hejh, a kit én ülésel kíná-
lok, beadja az a derekát, de rö-
g-
lön! gondolta magában, s Kocsis
Gáspáron taszitott egyet, ameny-
nyit jelentett, hogy kifelé indujaon

A fogházigazgatót egyetlen go-
dolat és cél vezérelte: a munk u
nélküli meggazdagodás!

Nagyon e korba való ember
volt, mert hiszen ma a legtöbb em-
ber gazdagságon töri a fejét, de
dolgozni nem akar senki.

— A munka a felvilágosulatlan
népnek való! gondolják.

Lóverseny, szerencsejáték, kár-
tya! Bankalapítás, váltószédélges,
sikkasztás, lopás vannak napiren-
den. Sokan még a rablójlikos-
ságtól sem riadnak vissza. „A
pénznek nincs szaga” mondja a
francia, s ezt tartják a jelenkor
heréi is.

Szedressy minden további habo-
zás nélkül Korbay közelébe ereszt-
ette az ál-királyi ügyész urat.

— Süssék ki a maguk dolgát,
gondolta magában, csak nekem
hasznom legyen belőle. A tábor-
nok leánya kezében van, a go-
nosztevők pénzén ugyanis fordíthat-
nék a dolgon, hogy — Tekla gróf-
kisasszonyt feleségül veszem. Mi
kell ehhez? Uri életmód. Elegáns
ruhák, hintó, inas, versenypari-
pa!... Hm?... Miért ne szo-
ritánám srorkba a könnyelmű
grófkisasszonyt egy házassági aján-
lattal? Nem kell, hogy szeressen,
csak az apja vagyonát juttassa ke-
zembe. Szerethet ő is, én is azt
akit tetszik! A tizenkilenczedik

század végén a szerelem ő fensé-
gét pénznek hívják!... A kis-
asszonynak jönni kell, ha én aka-
rom! A hamis váltó a zsebemben
van, tömlőcbe csukathatom a ked-
vest. Ez volna csak az igazi bot-
rány!

Csomagolt és kihajtatott a pá-
lyaúdvárhoz.

Este a közös teremben, ahol
ebédelni és vacsorálni szoktak a
rabok, Kocsis Gábor megszólíto-
ta Korbayt.

— Nevemet ne kérdezze, ön
miatt kerültem bajba, de kivágom
magamat belőle. Azt hallom, ön
kiüli büntetését?

— Nem ismerem magát, felelte
Korbay komoran s gépiesen ette
tovább a bádoggcsajkájában előtte
álló keménymagos levest.

— Azt elhiszem önnek, hogy
nem ismer. Egy titkos és erős
szövevény küldötte vagyok, megbí-
zatásom az, hogy önt innen ki-
szabadítsam. Pénz bőven lesz, rej-
tekhelyről is gondoskodik a szö-
vevény.

— Hagyjon nekem békét, vi-
szonzá Korbay még komorabban.
Nem akarok szökní!

(Folyt. köv.)

Kiadó föld.

Az igási ut-
mentén, a
második dű-
lőben, özv. Tamasi Mihályné és Ha-
lasi Antal szomszédok földjei közt
levő egy fertály tanyaföld és az igási
utfélen egy köblös ugar föld gabona
termés alá, több évre haszonbérbe
kiadó. Értekezhetni lehet: Tamasi Fe-
rencz tulajdonossal Földéak, Ferencz-
József utca 3 szám.

Földbérlet.

Magyarcsanád község határában 32 kat. hold tanyaföld
tanyaépülettel, 8 kat. hold ugarföld az állami ut mentén és
8 kat. hold járandó föld közel a vasuti állomáshoz bármily termény
alá egészben vagy parcellázva haszonbérbe adatik. Az
ingatlanok ármentes területen vannak,

Haszonbérbeadó: Szántó István közs. jegyző.

Mindenki muzsikálhat

WAGNER „HANGSZER-KIRÁLY”
különleges elsőrendű hangszereivel
BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRUT 5. (Telefon)
Varázshogdú, felszereléssel 6 korona.
Csodasztrómba, erős rézből 6 kor.
Harmonika, tánc részére 10 korona.
Varázsviola, ajándékkal 4 korona.
Óriási beszélgép, kottákkal 40 kor.

Javítási szakmühelyek!

A milánói, párisi és londoni kiállítás
aranyéremmel és érdemkeresztel ki-
tüntetve. Fényképes árjegyzék ingyen!
Óvás! Ügyeljen a „WAGNER” névre
és a 15-ös házszámra.

URÁNIA SZÍNHÁZ

Vasárnap

A festőművész szerelme

Henry Portemel a főszerepben.

Dráma 3 felvonásban.

Pali mint hordár.

Humoros.

A nyomor.

Dráma.

A szerencsétlen szónok.

Kacagató.

A japán bűvész.

Színes attrakció.

Ma július 27-én vasárnap este

nagy tombolaestély

a „Korzó”, kerthelyiségében.

Kitűnő ó szikla bor lesz kimérve.

Rossz idő esetén a tombola a
kávéházban lesz megtartva.

Ligeti Róbert

kávés.

Elismert legjobb motorok!

Messzemelő jótállás!

Kétfoldú fizetési feltételek!

Eredeti KÖRTING
DIESELMOTOROK álló- és fekvő
rendszer.
Szívógáz és benzinmotorok.
Benzin és nyersolajos cséplő
garnitúrák, magánjáróval is.
Meglepi újdonság! Meglepi újdonság!
Nyersolajmotorok
gyújtófej, vízbefecskendezés
és kompresszor nélkül.
Gellert Ignác és Tsa
mérnöki iroda
Budapest, V., Koháry-utca 4.
Saját érdekében kérjen ajánlatot!